

BYRUNDAN 1,6 km

Byvandring i Finlands minsta kommun.

Terräng: Lätt med grusväg.

Markering: Stolpar med vitmålade toppar. Delvis samma led som pilgrimsleden St Olav Waterway med rödmålade toppar och sigill.

Bosättningen i byn ligger ungefär på samma plats som under tidig medeltid. Då låg gårdarna vid stranden av det sund som gick genom Sottungalandet. Efter landhöjningen försvann sundet och i dag delas gårdarna upp i Södra byn och Norra byn. Åker- och betesmarkerna ger byn en öppen karaktär. Här finns gårdar med namn som Nybondas, Olas Södergård och Jakas Västergård. Flera av gårdarna har bevarade uthus och är omgivna av lummiga trädgårdar med stora vårdträd som ask, lönn och ek. På 1800-talet fanns ett tiotal väderkvarnar i byn. Idag finns en kvarn kvar. Stigen passerar den gamla skolbyggnaden vars äldsta del uppfördes 1903. I dag finns ett hembygdsmuseum i huset. Intill ligger gamla prästgården från 1899. Stigen går även förbi midsommarstången.

Njut av naturen! Ta bara bilder, lämna bara fotspår.

Suomen pienimmän kunnan kyläreitti

Maasto: Helppokulkuinen hiekkatie.

Opasteet: Valkopäiset tolpat. Reitti seuraa osittain Pyhän Olavin merireittiä, joka on merkitty punapäisin tolpin ja sinetein.

Kylän asutus on keskittynyt suunnilleen samalle paikalle kuin jo varhaisella keskiajalla, jolloin tilat sijaittivat Sottungalandetin halki kulkeneen salmen rannalla. Salmi kuivui maankohoamisen myötä ja tilat sijaitsevat nykyisin joko eteläisen kylän, Södra byn, tai pohjoisen Norra byn puolella. Pelto- ja laidunmaiden ansiosta maisema on pysynyt avoimena. Tiloilla on omat nimet, kuten Nybondas, Olas Södergård ja Jakas Västergård. Pihapiireissä on vanhoja ulkorakennuksia ja vehreitä puutarhoja, joissa kasvaa esimerkiksi suuria saarni-, vaahtera- ja tammipuita. Kylässä oli 1800-luvulla kymmenisen myllyä, joista yksi on enää jäljellä. Koulurakennuksessa, jonka vanhimmat osat ovat vuodelta 1903, toimii nykyisin kotiseutumuseo. Viereinen pappila on vuodelta 1899. Reitin varrella on myös kylän juhannussalko.

Nauti luonnosta! Ota muistoksi vain valokuvia, jätä vain jalanjälkesi.

Village trail in Finland's smallest municipality

Terrain: Easy gravel road.

Signposts: White-topped poles. Trail partly follows St. Olav Waterway, marked with red-topped poles with a pilgrimage symbol.

The homesteads of the village are located in the same area as in the early Middle Ages. In those days the dwellings were built on the shore of the strait that passed through the present day Sottungalandet. Due to the post glacial rebound the strait has disappeared and the farmsteads are now located in two villages; the southern Södra Byn and the northern Norra Byn. The fields and pastures contribute to an open landscape. The homesteads carry names such as Nybondas, Olas Södergård and Jakas Västergård. Several homesteads have preserved their old farm buildings and lush gardens with big trees such as ash, maple and oak. In the 1800s, there were about ten windmills in the village, but today there is only one left. The homestead museum is housed in an old school from 1903. Next door is the old vicarage from 1899. The trail also passes by the midsummer pole.

Enjoy nature! Take nothing but photos, leave nothing but footsteps.

BYRUNDAN 1,6 km

SOTTUNGA

